

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ**

ТИПТІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**ShBBKPA 7201 ШЕТТІЛДІК БІЛІМ БЕРУДІҢ ҚАЗІРГІ
ПАРАДИГМАСЫНЫҢ ӘДІСНАМАСЫ**

6D011900-Шетел тілі: екі шетел тілі
докторантура мамандығы бойынша

3 кредит

Алматы 2017

АЛҒЫСӨЗ

1 Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН**

2 ШКІР ЖАЗҒАНДАР: Ахметова С.А., ф.ғ.д., профессор, Қ.И. Сәтбаев атындағы ҚазҰТУ; Сабитова М.Т., PhD докторы, Абылай хан атындағы ҚазМХҚжӘТУ-нің профессоры

3 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 05.07.2016 жылғы № 425 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН**

4 Типтік оқу бағдарламасы 6D011900-Шетел тілі: екі шетел тілі докторантура мамандығы бойынша типтік оқу жоспарына сәйкес әзірленген

5 2016 жылы «4» шілдеде Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің мәжілісінде **ҚАРАСТЫРЫЛҒАН. № 11 Хаттама**

Мазмұны

1. Түсінік хат
2. Курс мазмұны «Шеттілдік білім берудің қазіргі парадигмасының әдіснамасы»
3. Курс бөлімдерінің тақырыптар бойынша мазмұны
4. Ұсынылған әдебиеттер тізімі (негізгі және қосымша)

ТҮСІНІК ХАТ

Ұсынылып отырған типтік бағдарлама «Шеттілдік білім берудің қазіргі парадигмасының әдіснамасы» курсы бойынша Қазақстан Республикасының жоғарғы оқу орындарына арналып, 6D011900-Шетел тілі: екі шетел тілі мамандығы бойынша Ph.D. докторларын дайындауды жүзеге асырады.

«Шеттілдік білім берудің қазіргі парадигмасының әдіснамасы» курсы **шет тілдік білім берудегі когнитивті-лингвомәдениеттанулық** мінездемесіне бағытталады және ең негізгі **антропологиялық философияға, мәдениетаралық қатынас теориясына және когнитологияларға** негізделеді.

Курс қазіргі шетел тілінде білім берудің біртұтас тұжырымдамасын қамтыуға бағыттталып, шет тілінде инновациялық білім беру жүйесі бойынша концептуалды негізгі жаңа амалын әзірлеудегі әдіснамалық когнитивті-лингвомәдениеттанулық біртұтас ғылыми-негізделген түсінік береді, докторанттардың шет тілдік білім беру тұжырымдамасын сыни бағалауын қалыптастырып, негізгі бағыт-бағдарын негіздеу және қазіргі шетел тілінде білім беру үлгісінің біртұтас, жүйелі негізделген және категориялардың жаңашаландыруын мойындау.

Курс бағдарламасы қазіргі теориялық және тәжірибелік білім салалары бойынша - мәдениетаралық қатынас, шет тілдік білім беру әдіснамасы, когнитивті лингвистика негізі және психология, когнитология және психоллингвистика, лингвомәдениеттану, лингводидактика, сонымен қатар шетел тілін оқытудың әдістемесі мен технологиясын негізге ала отырып жасалған.

Курс мақсаты: «Шеттілдік білім берудің қазіргі парадигмасының әдіснамасы» курсының мақсаты докторанттардың қазіргі шет тілдік білім беру парадигмасының теориялық-әдіснамалық негізін меңгерту, оқып жатқан салалары бойынша жүйелілік түсінігін қалыптастыру, ұсынылып отырған курс бойынша ғылыми-зерттеушілік үрдіс кешеніне икемділік және зерттеуші әдістемелік жағынан шеберлікті, жоспар құра білуді, жаңадан құрастырып шығаруды, жүзеге асыруды және оны түзеуді, оқып жатқан сала бойынша ғылыми шекараны ұлғайтуда өзіндік түпнұсқалық зерттемелік мақалаларын ұлттық және халықаралық деңгейде жарық шығарып, ғылымға өзіндік үлес қосуы, сонымен қатар, жаңа және қиын ойды сыни талдауды, бағалауды және синтездеуді қалыптастыру.

Курс пререквизиті: магистратурадағы «Шеттілдік білім берудің заманауи әдіснамасы» пәні болып табылады.

**«ШЕТТІЛДІК БІЛІМ БЕРУДІҢ ҚАЗІРГІ
ПАРАДИГМАСЫНЫҢ ӘДІСНАМАСЫ» КУРСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ**

Бағдарламада көрсетілген материалдың көлемі 3 кредитке есептелген, ол оқу жұмысының 135 сағатына сәйкес келеді, ал оның 45 сағаты аудиториялық жұмыс (30 сағаты – дәріс сабақ, 15 сағаты – семинар сабақ), ОДӨЖ – 45, ДӨЖ - 45.

Бөлімдері/тақырыптары		Сағат саны			
		Аудиториялық сабақтар		ОДӨЖ	ДӨЖ
		Дәріс	Сем.		
I бөлім. Қазіргі ұлттық шет тілінде білім беру жүйесінің шартты жай-күйі және болашақ дамуы					
1.	Қазақстан Республикасының жоғары кәсіби ұлттық білім беру жүйесінің стратегиялық бағыт бағдары	3	2	5	5
2.	Шет тілінде білім берудің қазіргі үрдістері	3	2	5	5
3.	Шет тілінде білім беру үлгісін отандық және халықаралық стандарт бойынша салыстырмалы-корреляциялық талдау	3	1	4	4
4.	«ҚР шет тілінде білім берудің оңтайландырылған деңгейлік үлгісінің» мінездемелік компонентті құрамы және құрылымы	3	1	3	3
II бөлім. Шет тілінде білім берудің қазіргі әдіснамасы және теориясы					
1.	Шеттілдік білім беру философиясы. Амал, ұстаным, тұжырымдама, категория. Білім беру парадигмасы.	3	2	5	5
2.	"Білім" категориясының антропологиялық талдап түсіндіруі. "Білім беру" және "шеттілдік білім беру" салыстырмалы анализдық мінездемесі.	3	1	3	3
3.	Қазіргі шет тілінде білім берудің өзгешелігі және әдістемелік ұстанымының мәнді мінездемелері.	3	1	5	5
III бөлім. Шеттілдік білім берудегі мәдениетаралық қатынас теориясы					
1.	«Шеттілдік білім беру мақсатын» концептуалды категориялық анықтау	3	2	5	5
2.	«Шеттілдік білім беру мазмұнының» компонентті құрамы	3	2	5	5
3.	Мәдениетаралық қатынасты үлгілеудегі қарым-қатынас теориясы және қазіргі	3	1	5	5

	амалдар				
	Жиынтығы:	30	15	45	45
Барлығы:		135			

«Шеттілдік білім берудің қазіргі парадигмасының әдіснамасы» пәні бойынша докторанттарды дайындау аудиторялық (дәріс және семинарлар), ОДӨЖ және ДӨЖ байланыс сабақтары арқылы жүзеге асады.

Негізгі жаңа ақпараттық-коммуникативті, шығармашыл-интерактивті технологияларды (мәселелік дәріс, дәріс-пікір-талас, миға шабуыл, дәріс-әңгіме, ойлау қабілеттілік имитациялық технологиялар, кейс әдісі және т.б.), интерактивті оқыту әдістерін, теориялық-концептуалды білімдерді және кәсіби-мәнді іскерліктерді қолдануда докторанттардың өзіндік дербес ізденіс-зерттеу жұмысын қалыптастырады, ғылыми танымдық нәтижелерін белгілі бір нысанаға келтірткізеді.

Жобалық технологияларын қолдану мақсатты, мазмұнды, процессуалды, технологиялық және нәтижелі-бағалаушылық педагогикалық іскерлік аспектілеріне сәйкес келеді.

Кешенді жаңа технологиялар мәдениетаралық қатынасты, ғылыми-зерттеушілікті (ақпараттық-ізденушілікті, шығармашыл-үлгілеуді, жобалауды) гностикалық және рефлексивті қалыптасуды қамтамасыз етеді.

Тәжірибеде теорияларды қолдану және бекіту докторанттардың диссертациялық зерттеу жұмыстарында және кәсіби-салалық жобаларын дайындауда жүзеге асады.

КУРС БӨЛІМДЕРІНІҢ ТАҚЫРЫПТАР БОЙЫНША МАЗМҰНЫ

I бөлім. Қазіргі ұлттық шет тілінде білім беру жүйесінің шартты жай-күйі және болашақ дамуы

1 тақырып. Қазақстан Республикасының жоғары кәсіби ұлттық білім беру жүйесінің стратегиялық бағыт бағдары. ҚР 2020 жылдарға білім беруді дамытуға арналған мемлекеттік бағдарламасы. ҚР шетел тілінде білім беруді дамытудың тұжырымдамасы. ҚР тілдік білім беруді дамытудың тұжырымдамасы. ҚР 2020 жылдарға ақпараттық дамытуға арналған тұжырымдамасы. Ұлттық біліктілік жүйесі.

2 тақырып. Шет тілінде білім берудің қазіргі үрдістері. Шеттілдік білім берудің қазіргі қалыптасу эволюциясы.

3 тақырып. Шет тілінде білім беру үлгісін отандық және халықаралық стандарт бойынша салыстырмалы-корреляциялық талдау. Шетел тілін меңгерудің жалпыевропалық тұжырымдамасы. Т-деңгейлі шетел тілін оқыту жүйесі. Шетел тілін оқытудың кәсіби-бағытталған үлгісі (VOLL).

4 тақырып. «ҚР шет тілінде білім берудің оңтайландырылған деңгейлік

үлгісінің» мінездемелік компонентті құрамы және құрылымы. Үш тұғырлы тілді оқытудың ұлттық бейімделген деңгейлік үлгісі Көптіліді жағдайда көптілді тұлғаның заңды қалыптасуы.

II бөлім. Шет тілінде білім берудің қазіргі әдіснамасы және теориясы

1 тақырып. Шеттілдік білім беру философиясы. Амал, ұстаным, тұжырымдама, категория. Білім беру парадигмасы. Білім берудің антропологиялық платформасы. «Амал» ұғымының әдістемелік мінездемесі.

2 тақырып. "Білім" категориясының антропологиялық талдап түсіндіруі. "Білім беру" және "шет тілдік білім беру" салыстырмалы анализдық мінездемесі.

3 тақырып. Қазіргі шетел тілінде білім берудің өзгешелігі және әдістемелік ұстанымының мәнді мінездемелері. Білім құрылымының когнитивті-әлеуметтік аспектісі. Білім құрылымының когнитивті-лингвомәдениеттанулық аспектісі. Білім құрылымының когнитивті-концептуалды аспектісі. Білім құрылымының когнитивті-тұлғаға бағытталған аспектісі.

III бөлім. Шеттілдік білім берудегі мәдениетаралық қатынас теориясы

1 тақырып. «Шеттілдік білім беру мақсатын» концептуалды категориялық анықтау. Шеттілдік білім берудің ақырғы нәтижесінің мақсатты қондырғысының ауысуы: сапалы-білім беретін аспектісі, когнитивті-іскерлік аспектісі, теориялық-әдістемелік аспектісі. Шеттілдік білім берудің мақсатты үрдістері: когнитивті-концептуалды, әлеуметтік-прагматикалық, мәдениетаралық-қатынас жасаушы.

2 тақырып. «Шеттілдік білім беру мазмұнының» компонентті құрамы. Білім беру мазмұнының жобалауда типологиялық теориялық амалдары. Шеттілдік білім берудегі құзыреттілік амал. Пікір-талас қатынас бірлігінің бір бөлігі. Процессуалды мазмұн аспектісіндегі мәдени қалыптастырушылық және когнитивті-тілді амалдар.

3 тақырып. Мәдениетаралық қатынасты үлгілеудегі қарым-қатынас теориясы және қазіргі амалдар. Үлгілеу теориялық әдіс танымның бір бөлігі. Коммуникативистика және психоллингвистикада қатынасты құрлымдау. Коммуникативті, интерактивті, перцептивті қатынас жағы. Жан-жақты диалог (М.М.Бахтин). Адресаттың функционалды түрлері. Р.Якобсон Үлгісі. Б.Бернстейннің қиындатылған және жеңілдетілген коды. Д.Фискенің кодтары. PR қатынас үлгілері. И.В.Приваловтың мәдениетаралық қатынас үлгісі.

ДӨЖ ТЕМАТИКАЛЫҚ ҮЛГІСІ

1. Шет тілінде білім беру әдістемесі теориялық-қолданбалы үдеріс және оқу пәні сияқты. Бірінші себеп-салдар, ол «шет тілінде білім беру әдістемесі» анықтамасының өзіндік бір ғылыми теория ретіндегі шартты күрделілігі және екіұштылығы.
2. Шет тілінде білім беру тәжірибесінде «мәдениетаралық қатынас теориясының» шешілмеген мәселелер қатары және дидактикалық енгізілуі.
3. Шет тілінде білім берудің жаңашаландырудың әлеуметтік шартты қажетті негізгі белгілері. Қазіргі лингвомәдениеттанулық амалдарға дейінгі тіл және мәдениет қарым-қатынасының мәселесі бойынша Гумбольдттың төрт кезеңді эволюциялық көзқарасы.
4. Қазіргі құзырлы-әдістемелік шетел тілінде білім беру парадигмасының мәні шетел тілінде білім берудегі мәдениетаралық қатысым жүйесі сияқты. Шет тілінде білім берудің құзырлы үлгісінің интегративті тұжырымдамасы.
5. Басқаша немесе өзгеше оқу-әдістемелік кешенінің анализі және қолдану заңдылығы: оқулықты тандау тұжырымдамасы, әдістемелік жүйенің болуы, әдіснамалық және дидактикалық ұстанымдардың көрініс табуы, Пәндік мәтінді мазмұнының мақсатты бейнелеуінің интегративті әдіс-айласы.
6. Екі жетекші амалдың ғылыми-тұжырымдамалық негізі: лингво-когнитивті және лингво-мәдени.
7. Қазіргі "тіл-мәдениет-тұлға" әрекеттестігінің түсіндірілуі лингвомәдени тұжырымдамасының интегративті лингвомәдени және лингво-когнитивті амал сияқты.
8. Шеттілдік білім беруді ұйымдастыру негізі. Мазмұнның интеграциялық бірлігі. Мазмұндық іріктеу ұстанымдары. Шеттілдік білім берудің қазіргі тұжырымдамалы-әдіснамалық негіздеу үлгісі.
9. Әлемнің тілдік бейнесінің айырмашылықтары. Когнитивті құрылымның айырмашылықтары. Ой паттерінің сәйкес келмеуі.
10. Г.В. Елизарованың теориясы. "Мәдениетаралық қатынас" және "мәдениетаралық қатысым" екі ұғымының қажетті ажырату түсінігі. Мәдениетаралық қатысым үлгісінің заңдылығы зерттеу нысанының сапасы сияқты.
11. Қатынас үлгісі көп сатылы когнитивизм актілерінің қатынасы сияқты.
12. Лингвомәдени зерттеу әдістері және негізгі әдіс-айлары. Тілдесім тәртібінің және тілдесім-әдебі бөлігінің лингвомәдени аспектісі.

ҮСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

(негізгі)

1. Богин Г.И. Современная лингводидактика. Калинин, – 1980.
2. Бордовская Н.В. Современные образовательные технологии. – М., 2010.
3. Верещагин Е.М. Психолингвистическая и методологическая характеристика двуязычия (билингвистика). – М., 1969.
4. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. – М., 1983.
5. Вербицкий А.А. Контекстное обучение: теория и технология, новые методы и средства обучения. – М., 1994.
6. Воробьев В.В. Лингвокультурология. Теория и методы. – М.: 1997.
7. Выготский Л.С. Мышление и речь. // Изб. психол. иссл.-ния. – М., 1956.
8. Громова Н.М. Деловое общение на иностранном языке: методика обучения. – М.: Магистра, 2010-286с.
9. Коршунов А.М. Отражение, действительность, познание. – М. 1979.
10. Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и теории. Алматы, 2005.
11. Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. – Алматы, 2010.
12. Кулибаева Д.Н. Методологические основы управления образовательной системой школ международного типа. – Алматы, 2006.
13. Кулибаева Д.Н. Инновационная модель формирования международно-стандартных уровней владения иностранным языком в условиях школ международного типа. Алматы, 2002. – 212 с.
14. Леонтьев А.А. Психология общения. – ТарГУ, 1974.
15. Методика обучения ИЯ: традиции и современность./под ред. А.А. Миролюбова. – М., 2010.
16. Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, обучение, оценка: монография.- Страсбург, 2006.- 256 с.
17. Тер-Минасова С.Г. Язык и культурная коммуникация. – М., 2000.
18. Щукин А.Н. Методика обучению речевому общению на иностранном языке: Учебное пособие для преподавателей и студентов языковых вузов. – М.: ИКАР, 2011. – 454 с.
19. Щукин А.Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам: Учебное пособие. – М.: Филоматис, 2008, 2010. – 188 с.
20. Щукин А.Н. Теория обучения иностранным языкам (Лингводидактические основы). Учебное пособие для преподавателей и студентов языковых вузов. – М.: ВК, 2012. – 336 с.
21. Chaika E Language: The Social Mirror. – Newbury Publishing House. – Boston, 1994.
22. Chomsky N. On language. New-York – London, 2007.
23. Coupland N, Jawozsky A. Sociolinguistics. – New-York, 1997.
24. Fiske J. Introduction to Communication Study. – London, 1990.
25. Laugascher B.W. – An overview of cognitive grammar. // Topics in cognitive

- linguistics. // B.Rudzka – Ostya (Ed.), Leiden, 1988.
26. Rogers E.W. A History of Communication Study. A Geographical approach. – New-York, 1994.
27. Wodak R, de Cilla R. The Discursive Construction of National Identity. Edinburgh University Press, 1999.

Құжаттар

1. Закон Республики Казахстан «Об образовании» – Алматы 1999, (Астана 07.06.99, № 389 – 13 стр).
2. Концепция развития иноязычного образования Республики Казахстан. – Алматы, 2004.
3. Концепция языкового образования Республики Казахстан, Алматы, 2010

Қосымша

1. Антонова Н.А. Педагогический дискурс: речевое поведение учителя на уроке. Автореф.Канд.дисс.М., 2009
2. Болдырев Н.Н. Категоризация событий и специфика национального сознания// Язык и национальное сознание, Воронеж, 2008
3. Бондаренко Н.А. От философии языка к философии сознания, Коломна, 2008
4. Белецкий С.Б. Коммуникативный патернализм как способ дискурсивной обработки иррациональности субъекта общения//Иркутск, 2010
5. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации, М., 2003
6. Олешков М.Ю. Системное обоснование дискурсивной модели: лингвопрагматический подход// Вопросы филологии, 2006, №1
7. Олешков М.Ю. Дидактическая коммуникативная ситуация: проблема моделирования// Мир образования – образование в мире. – 2008, №1, с.182-194
8. Стернин Н.А. Коммуникативное поведение в структуре национальной культуры// Этнокультурная специфика языкового сознания, М.1996. – с.97-112
9. Сысоев П.В., Евстигнеев М.Н. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных Интернет-технологий, Феникс, Глосса-Пресс, 2010- 180с.
10. Шенк Р.К. Обработка концептуальной информации.-М.,1980-361стр.
11. Языковая личность: проблемы когниции и коммуникации. Волгоград, 2001

Авторлар:

Құнанбаева С.С. – ф.ғ.д., профессор, ҚР ҰҒА академигі
Чакликова А.Т. – п.ғ.д.

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

**MSPIO 7201 МЕТОДОЛОГИЯ СОВРЕМЕННОЙ ПАРАДИГМЫ
ИНОЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

По специальности докторантуры
6D011900-Иностранный язык: два иностранных языка

3 кредита

Алматы 2017

Предисловие

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Казахским университетом международных отношений и мировых языков им. Абылай хана

2 РЕЦЕНЗЕНТЫ: Ахметова С.А., д.ф.н., профессор, КазНТУ им. К.И.Сатпаева; Сабитова М.Т., доктор PhD, профессор КазУМОиМЯ им. Абылай хана

3 УТВЕРЖДЕНА И ВВЕДЕНА В ДЕЙСТВИЕ приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан № 425 от 05.07.2016 года

4 Типовая учебная программа разработана в соответствии с Типовым учебным планом по специальности докторантуры 6D011900-Иностранный язык: два иностранных языка

5 РАССМОТРЕНА на заседании Республиканского Учебно-методического совета от «4» июля 2016 года. Протокол № 11

Содержание

1. Пояснительная записка
2. Содержание курса «Методология современной парадигмы иноязычного образования»
3. Содержание разделов курса по темам
4. Список рекомендуемой литературы (основная и дополнительная)

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая типовая программа по курсу «Методология современной парадигмы иноязычного образования» предназначена для высших учебных заведений Республики Казахстан, осуществляющих подготовку докторов Ph.D. по специальности 6D011900-Иностранный язык: два иностранных языка.

Курс «Методология современной парадигмы иноязычного образования» посвящен характеристике **КОГНИТИВНО-ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИХ ОСНОВ ИНОЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ** и базируется на основных положениях **антропологической философии, теории межкультурной коммуникации, когнитологии.**

Курс направлен на изучение целостной концепции современного иноязычного образования, дает целостное научно-обоснованное представление о когнитивно-лингвокультурологической методологии, выступающей как концептуальный базис нового подхода к разработке инновационной системы иноязычного образования, формирует у докторантов способность критически оценивать существующие концепции иноязычного образования, обосновывать базовые ориентиры и требования к современному иноязычному образованию для признания его модели как целостной, системно обоснованной и преобразующей категории.

Программа курса составлена с учетом современных теоретических и практических знаний в области межкультурной коммуникации, методологии иноязычного образования, основ когнитивной лингвистики и психологии, когнитологии и психолингвистики, лингвокультурологии, лингводидактики, а также методики и технологии обучения иностранным языкам.

Целью курса «Методология современной парадигмы иноязычного образования» является овладение докторантами теоретико-методологическими основами современной парадигмы иноязычного образования, формирование у докторантов системного понимания в изучаемой области, мастерство в части умений и методов исследования, способность планировать, разрабатывать, реализовывать и корректировать комплексный процесс научных исследований в русле данного курса, вносить вклад собственными оригинальными исследованиями, заслуживающими публикации на национальном или международном уровне, в расширение границ научной области изучаемого курса, критически анализировать, оценивать и синтезировать новые и сложные идеи.

Пререквизитами курса является дисциплина магистратуры «Современная методология иноязычного образования».

СОДЕРЖАНИЕ КУРСА «МЕТОДОЛОГИЯ СОВРЕМЕННОЙ ПАРАДИГМЫ ИНОЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ»

Объем материала, заложенного в программу, рассчитан на 3 кредита, что составляет 135 часов учебной работы, из которых аудиторных часов – 45 (лекций – 30, семинаров – 15), СРДП – 45, СРД – 45.

Разделы/темы		Количество часов			
		Аудиторные занятия		СРДП	СРД
		Лекц.	Сем.		
Раздел I. Состояние и перспективы развития национальной системы иноязычного образования в современных условиях					
1.	1. Стратегические ориентиры национальной системы высшего профессионального образования в Республике Казахстан	3	2	5	5
2.	Современные тенденции в иноязычном образовании	3	2	5	5
3.	Сравнительно-корреляционный анализ отечественной и международно-стандартной моделей иноязычного образования	3	1	4	4
4.	Характеристика компонентного состава и структуры «Оптимизированной уровневой модели иноязычного образования в РК»	3	1	3	3
Раздел II. Современная методология и теория иноязычного образования					
1.	Философия иноязычного образования. Подход, принцип, концепция, категория. Парадигма образования.	3	2	5	5
2.	Антропологическая интерпретация категории «образование». Сравнительный анализ характеристики «образование» и «иноязычное образование»	3	1	3	3
3.	Специфика и сущностные характеристики методологических принципов современного иноязычного образования.	3	1	5	5
Раздел III. Теория межкультурной коммуникации в иноязычном образовании					
1.	Концептуальная детерминированность категории «цели иноязычного образования»	3	2	5	5
2.	Компонентный состав категории	3	2	5	5

	«содержание иноязычного образования».				
3.	Теории общения и современные подходы к моделированию межкультурной коммуникации	3	1	5	5
	Итого:	30	15	45	45
Всего:		135			

Подготовка докторантов по дисциплине «Методология современной парадигмы иноязычного образования» осуществляется в рамках контактных аудиторных занятий (лекции и семинары), СРДП и СРД.

На основе использования новых информационно-коммуникативных, креативно-интерактивных технологий (проблемная лекция, лекция-дискуссия, мозговая атака, лекция-беседа, мыследеятельностные имитационные технологии, метод кейсов, творческие проективные задания и др.), интерактивных методов обучения и сформированных теоретико-концептуальных знаний и профессионально-значимых умений у докторантов формируются умения самостоятельной поисково-исследовательской работы, обобщения результатов научного познания.

Использование технологии проектов соответствует целевому, содержательному, процессуальному, технологическому и результативно-оценочному аспекту педагогической деятельности.

Комплекс новационных технологий обеспечивает формирование межкультурно-коммуникативной, научно-исследовательской (информационно-поисковой, креативно-моделирующей, проективной), гностической и рефлексивной.

Закрепление и практическое применение теоретических выкладок может осуществляться в ходе подготовки диссертационных исследований и профессионально-отраслевых проектов докторантов.

СОДЕРЖАНИЕ РАЗДЕЛОВ КУРСА ПО ТЕМАМ

Раздел I. Состояние и перспективы развития национальной системы иноязычного образования в современных условиях.

Тема 1. Стратегические ориентиры национальной системы высшего профессионального образования в Республике Казахстан. Закон об образовании. Государственная программа развития образования в РК до 2020 года. Концепция развития иноязычного образования в РК. Концепция языкового образования в РК. Концепция инновационного развития РК до 2020 года. Национальная система квалификаций.

Тема 2. Современные тенденции в иноязычном образовании. Эволюция становления современной теории иноязычного образования.

Тема 3. Сравнительно-корреляционный анализ отечественной и

международно-стандартной моделей иноязычного образования. Общеевропейские компетенции владения иностранным языком. Система Т-уровней обученности иностранным языкам. Модель профессионально-ориентированного обучения иностранным языкам (VOLL).

Тема 4. Характеристика компонентного состава и структуры «Оптимизированной уровневой модели иноязычного образования в РК». Адаптированная национальная уровневая модель обучения языкам триединства. Закономерности становления полиязычной личности в условиях полиязычия.

Раздел II. Современная методология и теория иноязычного образования.

Тема 1. Философия иноязычного образования. Подход, принцип, концепция, категория. Парадигма образования. Антропологическая платформа образования. Методологические характеристики понятия «подход».

Тема 2. Антропологическая интерпретация категории «образование». Сравнительный анализ характеристики «образование» и «иноязычное образование».

Тема 3. Специфика и сущностные характеристики методологических принципов современного иноязычного образования. Когнитивно-социальный аспект структуры знаний. Когнитивно-лингвокультурологический аспект структуры знаний. Когнитивно-концептуальный аспект структуры знаний. Когнитивно-личностноцентрированный аспект знаний.

Раздел III. Теория межкультурной коммуникации в иноязычном образовании.

Тема 1. Концептуальная детерминированность категории «цели иноязычного образования». Смена целевых установок конечного результата иноязычного образования: качественно-образовательный аспект, когнитивно-деятельностный аспект, теоретико-методологический аспект. Категория цели иноязычного образования: когнитивно-концептуальная, социокультурно-прагматическая, межкультурно-коммуникативная составляющие.

Тема 2. Компонентный состав категории «содержание иноязычного образования». Типология теоретических подходов в проектировании содержания образования. Компетентностный подход в иноязычном образовании. Дискурс как коммуникативная единица. Культурообразующий и когнитивно-языковой подходы в процессуальном аспекте содержания.

Тема 3. Теории общения и современные подходы к моделированию межкультурной коммуникации. Моделирование как теоретический метод познания. Структурирование общения в коммуникативистике, психолингвистике. Коммуникативная,

интерактивная, перцептивная стороны общения. Универсальный диалог (М.М.Бахтин). Функциональные типы адресации. Модель Р.Якобсона. Усложненные и упрощенные коды Б.Бернштейна. Коды Д.Фиске. PR-модели коммуникации. Модель межкультурной коммуникации Приваловой И.В.

ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА СРД

1. Методика иноязычного образования как теоретико-прикладная категория и учебная дисциплина. Первопричины, обуславливающие сложность и спорность определения «методики обучения иностранным языкам» как самостоятельной научной теории.
2. Нерешенный блок проблем, сдерживающий дидактическое внедрение «теории межкультурного общения» в практику иноязычного образования.
3. Основные признаки социоисторической обусловленности необходимости модернизации иноязычного образования. Эволюция взглядов на проблему взаимоотношений языка и культуры в разрезе четырех этапов от Гумбольдта до современного лингвокультурологического подхода.
4. Сущность современной компетентностно-методологической иноязычно-образовательной парадигмы как системы межкультурно-коммуникативного иноязычного образования. Интегративный концепт компетентностной модели иноязычного образования.
5. Анализ и правомерность использования того или иного учебно-методического комплекса: выбор концепции учебника, наличие методической системы, отражение методологическими и дидактическими принципами, интегративные способы отражения целевых задач в предметном содержании текстов.
6. Научно-концептуальный базис двух ведущих подходов: лингво-когнитивный и лингво-культурный
7. Лингвокультурная концептология как интеграция лингвокультурного и лингво-когнитивного подходов в современной трактовке взаимодействия «язык-культура-личность».
8. Организационная основа иноязычного образования. Интегрированная единица содержания. Принципы отбора содержания. Современная концептуально-методологически базируемая модель иноязычного образования.
9. Различия языковых картин мира. Различия когнитивных структур. Несовпадения паттернов мышления.
10. Теория Елизаровой Г.В. необходимости различения двух понятий «межкультурное общение» и «межкультурная коммуникация». Правомерность модели межкультурного общения в качестве объекта исследования.
11. Модель общения как многоступенчатый когнитивизм актов общения.
12. Основные приемы и методы лингвокультурологического исследования. Лингвокультурологический аспект речевого поведения и рече-этикетного блока.

СПИСОК РЕКОМЕНДУЕМОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

(основная)

1. Богин Г.И. Современная лингводидактика. Калинин, – 1980.
2. Бордовская Н.В. Современные образовательные технологии. – М., 2010.
3. Верещагин Е.М. Психолингвистическая и методологическая характеристика двуязычия (билингвистика). – М., 1969.
4. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. – М., 1983.
5. Вербицкий А.А. Контекстное обучение: теория и технология, новые методы и средства обучения. – М., 1994.
6. Воробьев В.В. Лингвокультурология. Теория и методы. – М.: 1997.
7. Выготский Л.С. Мышление и речь. // Изб.психол.иссл-ния. – М., 1956.
8. Громова Н.М. Деловое общение на иностранном языке: методика обучения. – М.:Магистра, 2010-286с.
9. Коршунов А.М. Отражение, действительность, познание. – М. 1979.
- 10.Кунанбаева С.С. Современное иноязычное образование: методология и теории. Алматы, 2005.
- 11.Кунанбаева С.С. Теория и практика современного иноязычного образования. – Алматы, 2010.
- 12.Кулибаева Д.Н. Методологические основы управления образовательной системой школ международного типа. – Алматы, 2006.
- 13.Кулибаева Д.Н. Инновационная модель формирования международно-стандартных уровней владения иностранным языком в условиях школ международного типа. Алматы, 2002. – 212 с.
- 14.Леонтьев А.А. Психология общения. – ТарГУ, 1974.
- 15.Методика обучения ИЯ: традиции и современность./под ред. А.А.Миролюбова. – М., 2010.
- 16.Общеввропейские компетенции владения иностранным языком: изучение, обучение, оценка: монография.- Страсбург, 2006.- 256 с.
- 17.Тер-Минасова С.Г. Язык и культурная коммуникация. – М., 2000.
- 18.Щукин А.Н. Методика обучению речевому общению на иностранном языке: Учебное пособие для преподавателей и студентов языковых вузов. – М.: ИКАР, 2011. – 454 с.
- 19.Щукин А.Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам: Учебное пособие. – М.: Филоматис, 2008, 2010. – 188 с.
- 20.Щукин А.Н. Теория обучения иностранным языкам (Лингводидактические основы). Учебное пособие для преподавателей и студентов языковых вузов. – М.: ВК, 2012. – 336 с.
- 21.Chaika E Language: The Social Mirror. – Newbury Publishing House. – Boston, 1994.
- 22.Chomsky N. On language. New-York – London, 2007.
- 23.Coupland N, Jawozsky A. Sociolinguistics. – New-York, 1997.

24. Fiske J. Introduction to Communication Study. – London, 1990.
25. Laugascher B.W. – An overview of cognitive grammar. // Topics in cognitive linguistics. // B. Rudzka – Ostya (Ed.), Leiden, 1988.
26. Rogers E.W. A History of Communication Study. A Geographical approach. – New-York, 1994.
27. Wodak R, de Cilla R. The Discursive Construction of National Identity. Edinburgh University Press, 1999.

Документы

1. Закон Республики Казахстан «Об образовании» – Алматы 1999, (Астана 07.06.99, № 389 – 13 стр).
2. Концепция развития иноязычного образования Республики Казахстан. – Алматы, 2004.
3. Концепция языкового образования Республики Казахстан, Алматы, 2010

Дополнительная

1. Антонова Н.А. Педагогический дискурс: речевое поведение учителя на уроке. Автореф. Канд. дисс. М., 2009
2. Болдырев Н.Н. Категоризация событий и специфика национального сознания // Язык и национальное сознание, Воронеж, 2008
3. Бондаренко Н.А. От философии языка к философии сознания, Коломна, 2008
4. Белецкий С.Б. Коммуникативный патернализм как способ дискурсивной обработки иррациональности субъекта общения // Иркутск, 2010
5. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации, М., 2003
6. Олешков М.Ю. Системное обоснование дискурсивной модели: лингвопрагматический подход // Вопросы филологии, 2006, №1
7. Олешков М.Ю. Дидактическая коммуникативная ситуация: проблема моделирования // Мир образования – образование в мире. – 2008, №1, с. 182-194
8. Стернин Н.А. Коммуникативное поведение в структуре национальной культуры // Этнокультурная специфика языкового сознания, М. 1996. – с. 97-112
9. Сысоев П.В., Евстигнеев М.Н. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных Интернет-технологий, Феникс, Глосса-Пресс, 2010- 180с.
10. Шенк Р.К. Обработка концептуальной информации. – М., 1980-361 стр.
11. Языковая личность: проблемы когниции и коммуникации. Волгоград, 2001

Автор:

Кунанбаева С.С. – д.ф.н., профессор, академик НАН РК
 Чакликова А.Т. – д.п.н.